

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

8. Romantismus

Pracovní list 8A

1. Doplň do textu chybějící slova

1. Romantismus je umělecký směr, který se rozvíjí ve Důraz klade na Základem je rozpor mezi snem a Hlavní hrdina je člověk, často společenský vyvrženec, např., nebo Díla se odehrávají v, prostředí. Autor se s hlavní postavou. Oblíbenou formou je, zejména

2. K uvedenému dílu dopiš jméno autora, literární žánr a národnost autora.

- ✓ Jáma a kyvadlo
- ✓ Ivanhoe
- ✓ Evžen Oněgin
- ✓ Marinka
- ✓ Childe Haroldova pouť
- ✓ Odpoutaný Prométheus
- ✓ Strakonický dudák
- ✓ Bídníci

3. Vylušti tajenku

---	---								
---	---						---	---	---
					---	---	---	---	---
								---	---

1. básnický přívlastek
 2. příjmení hlavního hrdiny z románu Červený a černý
 3. jméno hlavní postavy básně Máj
 4. spojení slov s protikladným významem
 5. hlavní postava románu Chrám Matky Boží v Paříži
- Tajenka: lyrickoepická báseň oblíbená v období romantismu

4. Ukázky a úkoly

A

Po několika minutách rozhlédl se Quasimodo po davu zoufalým zrakem a vykřikl znovu, hlasem ještě drásavějším: Pít!

Všichni vyprskli v smích.

Napij se tohohle vykřikl Robin Vejražka a hodil mu do obličeje houbu namočenou ve strouze. Na, tu máš, hluchý šeredo, jsem tvým dlužníkem.

Nějaká žena mu hodila na hlavu kámen. To tě odnaučí probouzet nás v noci tím zatraceným zvoněním!

Pít opakoval po třetí Quasimodo, těžce oddychuje.

V tom okamžiku spatřil, že obecenstvo se rozestupuje. Z davu vystoupila podivně oděná dívka. Doprovázela ji malá kozička s pozlacenými růžky. Dívka nesla v ruce tamburínu.

1. Urči **název** díla a **jméno** autora.
2. Popiš **kommunikační situaci** v ukázce. Jak se jmenuje **dívka** z textu?
3. Označ správně **přímou řeč** v textu. Ve kterém **slohovém postupu** nejčastěji přímou řeč používáme?
4. Proč je výraz **hluchý šeredo** oddělen **čárkami**?
5. Co je **tamburína**? Kde bys našel přesný **význam** tohoto slova?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

8. Romantismus

Pracovní list 8B

1. Doplně do textu chybějící slova

Slavnou hororovou báseň napsal americký spisovatel
Živil se jako, stal se zakladatelem nových literárních žánrů, u čtenářů velmi oblíbených. Jsou
to : a
K jeho nejznámějším prózám patří např. povídky, nebo
.....

2. Ukázky a úkoly

Edgar Allan Poe: Havran

„Proroku,“ díím, „mene tekel, ať jsi pták a nebo z pekel,
synu podsvětí, a přece proroku, pojď hádat mně –
statečně, byť opuštěný, žiji zaklet v této zemi,
dům mám hrůzou obklíčený, zda tvá věštba uhádne,
zdali najdu balzám v smrti, zda tvá věštba uhádne“ –
Havran dí: „Už víckrát ne.“

1. Charakterizuj **kommunikační situaci**. V čem spočívá její **hrůzostrašnost**?
2. Pojmenuj s pomocí ukázky **znaky romantismu**.
3. **Vysvětli** verš: *statečně, byť opuštěný, žiji zaklet v této zemi*.
4. Jak zní **havranova odpověď** v angličtině?
5. Jak nazýváme verš, který se **opakuje na konci každé sloky**?
6. Nahraď slovo *dím* **synonymem**. Do jaké **jazykové vrstvy** toto slovo patří?

3. Doplně do textu chybějící slova

Ruský realismus reprezentuje Ve svém románu ve
verších..... vytvořil typ tzv. člověka, člověka, který ačkoli měl k tomu nejlepší
předpoklady (inteligenci, vzdělání i bohatství), nenašel
Nejpůsobivější pasáže knihy je patrně dopis, ve kterém vyznává svou

4. Ukázky a úkoly

Alexandr Sergejevič Puškin: Evžen Oněgin

Mé štěstí? Listu podobá se,
jež ve vichřici trousí kmen.
Jsem ztracen, bože, vaší kráse
i lásce, jsem vás nehoden.
Manželství se mnou zlem by bylo,
žal oběma by připravilo.
A třeba miloval bych vás,
zvyk odcizil by mě a čas;
plakala byste – a co zmůže
v mém srdci ženských slzí proud,
než v zběsilost je uvrhnout?

1. Charakterizuj **kommunikační situaci**. Kdo ke komu promlouvá?
2. Vlastními slovy shrň **obsah** promluvy.
3. Z jaké **části knihy** je úryvek? Co předcházelo a co následovalo?
4. Které **postavy** v románu vystupují? Stručně je **charakterizuj**.
5. Jaký je v básni **rým**?
6. Jmenuj další **autorova díla**.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

8. Romantismus

Pracovní list 8C **Karel Jaromír Erben: Kytice**

1. Doplně do textu chybějící slova

Otázky viny a trestu řeší ve své sbírce český romantik
Byl především vědec, historik a archivář, sběratel Jeho Kytice obsahuje 13
Jsou to:
.....

Stala se inspirací pro další umělce, autorem dramatizace pro divadlo Semafor je, režisérem filmové podoby je

2. Ukázky a úkoly

A

Poledne v tom okamžení,
táta přijde z roboty:
a mně hasne u vaření
pro tebe, ty zlobo ty!

B

„Pěkná noc, jasná – v tu dobu
vstávají mrtví ze hrobů,
a nežli zvíš, jsou k tobě blíž –
má milá, nic se nebojíš?“

C

„Vrrr – zlou to předeš nit!
Přišla jsi krále ošidit:
nevlastní sestru jsi zabila,
údův a očí ji zbavila –
vrrr – zlá to nit!“

D

„Ach nechod', nechod' na jezero,
zůstaň dnes doma, moje dcerolo!
Já měla zlý té noci sen:
Nechod', dceruško, k vodě ven.“

E

Ta jedna klečí, nad vodou líčko,
ta druhá stojí podlé ní:
„Hano, Haničko, zlaté srdíčko!
Jaké tam vidíš vidění?“

F

„Paní moje, milá paní!
Jaké je to tvoje spaní?“
„Večer lehneš zdráva, svěží,
v noci tělo mrtvo leží.“

1. Uveď **názvy balad**, ze kterých jsou jednotlivé ukázky.
2. Ze které **části** balady je daná ukázka?
3. Kdo **promlouvá** v jednotlivých ukázkách?
4. Za jaké **provinění** jsou hlavní postavy z těchto balad potrestány a jak?
5. U každé ukázky urči **druh rýmu**.

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

8. Romantismus

Pracovní list 8D **Karel Hynek Mácha: Máj**

1. Doplň do textu chybějící slova

Knížetem českých básníků je nazýván Vystudoval v Praze, hodně cestoval, své dojmy z cest si a, hrál ochotnický Po studiích pracoval jako advokátní praktikant v Tam také zemřel ve svých letech na následky Pohřeb měl v den své plánované svatby s Jeho nejslavnějším dílem je lyrickoepická báseň Má 4 a 2 Hlavní postavou je vůdce loupežníků, který zabil svůdce své, svého nepoznaného a ve vězeňské kobce očekává Přemýšlí o a o tom, co bude Druhý den ráno je vyveden na popraviště, kde se loučí se a je popraven. Po 7 letech přichází na místo popravy Báseň zůstala současníky Vyčítali autorovi především a Z Máchových prozaických děl můžeme jmenovat např. povídky a nebo romány a

2. Ukázky a úkoly

A umělecký text

Krásný máj uplynul, pohynul jarní květ,
a léto vzplanulo; - pak letní přešel čas,
podzim i zima též – i jaro vzešlo zas;
až mnohá léta již přenesl časů let.

Vítr si s dutou lebkou hrál
jak by se mrtvý zhloubi smál.
Sem tam polétal dlouhý vlas,
jejž bílé lebce nechal čas,
a rosné kapky zpod se rděly,
jako by lebky zraky duté,
večerní krásou máje hnuté,
se v žaluplných slzách skvěly.

1. Charakterizuj **situaci** v ukázce.
2. Ze které **části díla** je ukázka? Co bude **následovat**?
3. Jmenuj charakteristické **znaky romantismu**. Které z nich můžeš **doložit** ukázkou?
4. Charakterizuj **jazykové prostředky** díla a v ukázce vyhledej **personifikaci**
epiteton
inverzi
5. Urči **rýmové schéma** úryvku.

B neumělecký text

... P. Mácha jest básník – to mi nikdo odpírati nesmí; každý jeho verš jesti povzdech z nejtajnějších hlubin rozbořené, rozjitřené duše – avšak přece bych rád temné zvuky harfy jeho jinak slyšel zvučeti – jinak, aspoň za věku našeho ne tak nečesky... Proč u nás, prosím, muži mladému, duchem bohatě nadanému, s kolem a popravou se obíráti? Zde není místa k dolíčení, že u nás potřeba větší, než kde jinde, aby poezie vznikající rázu národního byla...

J. K. Tyl, Květy, 21. 6. 1836

1. Postihni **souvislost** mezi oběma texty.
2. Jaký byl pravděpodobný **účel** textu? O jaký **útvar** se jedná?
3. Vlastními slovy shrň **hlavní myšlenky** textu.